

INNHOOLD:

- Rødkløverhøsting – erfaringer 2021
- Soppbekjemping i frøeng om høsten
- Feil! Fant ikke referanseskilden.
- Høstbehandling i frøengene og gjenleggene
- Bekjemp ugraset i gjenlegget til kløverfrø – grasugras og alsike
- Dyrkingsråd høst i øko-frø
- Engrapp – høstsprøyting og høstgjødsling

Rødkløver – erfaringer høsten 2020 og 2021

I fjor prøvde mange seg med tresking av rødkløver uten sviing. I fjor gikk det bra for mange – takket være svært gode innhøstingsforhold. I tillegg var det variabel erfaring med de svimidlene som dyrkerne hadde til rådighet. Temperatur, lysforhold og frodighet i veksten spilte alle inn.

Svært mange har benyttet den lange godværsperioden i år til også å treske rødkløver. Tørr bakke har medført tørre stengler helt ned, selv om de fortsatt er saftspente. Når plantene er tørre utenpå har det vært lettere å få berget alt frøet. Så langt tyder mye på gode rødkløveravlinger i Innlandet. Foto: Kristin Håland Gylstrøm

Fra John Ingar Øverland i NLR Viken har vi fått denne oppsummeringen rundt erfaringer fra rødkløvertreskinga:

Nesten alt ble tresket direkte uten noen behandling i forkant. Litt ble skårlagt, vet bare om en i Vestfold som skårla, han var godt fornøyd med det. I Telemark har det kanskje vært mer brukt med skårlegging, veldig fornøyd. Noen har sprøytet ned de grønneste delene av kløverfrøenga, kanter og områder som har vært seinere utviklet. Beloukha virker, men tørker ikke så veldig fort opp, må helt klart ha en uke i alle fall.

Ut fra forsøkene vi gjorde i det ene forsøket hvor vi så at frøtapet (råavling) ble redusert med 20 % ved å øke hastighet fra 0,8 til 1,6 km/t så tror jeg mange etter det kjørte veldig sakte. Ganske sikker på at sjøl om det gikk fint å treske direkte i år hvor det var så tørt så var massen inn i treskeren mye mer fuktig enn hva det ville vært ved Reglonesprøyting, dermed ble lav kjørehastighet svært viktig.

Foto: John Ingar Øverland

Forsøk med sviing av rødkløver

Fra Lars T. Havstad i NIBIO har vi fått en foreløpig vurdering fra utprøving av svimidler i rødkløver:

Det var bare to svimidler som var aktuelle i år, og som var med i forsøkene: Beloukha og UgressNIX Trippel effekt, som begge ble prøvd ut i ulike doser ved to ulike tidspunkt (10-14 dager og 5-7 dager før tresking).

Her på Landvik var det svært gode forhold for sviing i år (varmt og solfylt), så visuelt så det ut til at alle behandlingene som ble prøvd ut hadde en viss svi/nedvisnings-effekt sammenlignet med usprøyta kontrollruter. Selv minste mengde med Beloukha som ble prøvd ut (0,8 l/daa) ca ei snau uke før tresking gav god nedvisning. Foto: Lars T. Havstad

Vanning av frøeng og gjenlegg

Dekkveksten i frøgjenleggene er tresket nå og da skal det gjødsles. I store deler av frøavlsområdene er det svært tørt og liten vekst i gjenleggene. Det gjelder også gjenlegg uten dekkvekst. Mineralgjødsel og også hønsepellets som blir spredd nå blir liggende på bakken uten at plantene får tak i gjødsel. Skal en få store planter om høsten, og det er en viktig faktor for å få stor frøavling i førsteårsenga, må det også være god vekst i plantene framover. Der det er tørt etter helgas varslede regn, og en har mulighet for vanning, bør en vanne nå for å få i gang veksten i gjenlegget. Blir det mindre regn enn 10 mm vil en fortsatt ha effekt av vatning. Rødkløver har pelerot og har nok mindre behov for å bli vannet. I frøeng etter frøtresking kan det også være aktuelt å vanne, men det gjelder i de artene som skal ha høstgjødsling, og først og fremst på lettere jord. Vanning av timotei som ikke har en blomsterinduksjon (primærinduksjon) om høsten skulle ikke være aktuell å vanne.

Sjekk engene nå på høsten

Det begynner å bli ei stund siden mange enger ble høstet. Å gå en tur i gjenlegget og eng og vurdere eng kan være nyttig – er det aktuelt å gjøre tiltak, hvilke tiltak er så aktuelle og når bør disse gjøres. Punktene under er aktuelle tiltak nå i høst.

Soppbekjemping i frøeng om høsten

I engrapp, sauesvingel og rødsvingel kan soppbekjemping om høsten være aktuelt. 50- 70 ml Delaro /daa dersom det er over 5% rust eller bladflekk på bladverket. Tidspunkt fra overgangen august – september og utover. I rødsvingel først og fremst i eng med høyt avlingspotensiale.

Avpussing i bladfaks

Gjenveksten i bladfaksfrøenga varierer avhengig av tresketidspunktet, samt temperatur og nedbør om høsten, men i enkelte år kan vi få så mye bladmasse at det vil lønne seg å ta ei ny avpussing til 5 – 10 cm i oktober. Bladfaksen bør ikke gå vinteren i møte med stor bladmasse, og forsøk på avbrenning av daugras om våren har gitt katastrofale avlingsresultater.

Bekjemp ugraset i gjenlegget til kløverfrø

Norsk Frøavlerlag har en off-labelgodkjennelse for bruk av Select om høsten i gjenlegg til kløver. Tunrapp og annet grasugras kan hemme kløveren mye om høsten. For neste års frøavling er det viktig at kløverplantene får vokse godt ut over høsten. Etter høsting bør du derfor sjekke frøenga om den behøver en behandling med Select. Kanskje kan det holde med å sprøyte kantene, der er det ofte mer tunrapp enn ellers i enga. Kveke kan ikke bekjempes med Select og må om den finnes bekjempes i frøåret med andre midler.

Vi minner også om muligheten til å se alsike i hvitkløverenga i gjenleggsåret. På høsten er hvitkløveren liten og alsiken vesentlig større. Disse kan da punktsprøytes med glyfosat og fluroksypyr (Flurostar, Tomahawk) nå på høsten.

Dyrkingsråd økologisk engfrø

I dyrkingsveiledningene på frøavl av øko-frø står følgende, som avviker fra konvensjonell dyrking:

- Timotei og engsvingel, gjenlegg: Vurder 2-3 kg tot-N/ daa i husdyrgjødsel i tynne gjenlegg, siste frist
- Timotei, engår: Eventuelle beitedyr må fjernes innen 15. september
- Engsvingel, engår: Høstgjødsling utført ved høsting. Avpussing normalt ikke nødvendig
- Rødkløver, gjenlegg: Normalt ikke behov for avpussing, selv ved kraftig gjenlegg

Engrapp – høstsprøyting og høstgjødsling

I gjenleggsåret må en bestrebe seg på å unngå etablering av andre grasarter som tunrapp og markrapp. Hussar OD er fortsatt tillatt og 2. gangs sprøyting skal foregå seinest midt i september. Det er også aktuelt å luke flekker av andre grasarter som knereverumpe, kveke og timotei.

I engåra er det aktuelt å soppsprøyte (se lenger opp) i august/ september. Ca. 1. oktober anbefales å gjødsle med 4-5 kg N/ daa med N-gjødsel eller Fullgjødsel.

Alle Frønytt finner du også på frøavlerlagets nettside <https://www.froavlerlaget.no>

Er du i tvil om frø – ta kontakt med din lokale frørådgiver.

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissing	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860